

רשומות

ספר החוקים

30 ביולי 2008

2173

כ"ז בתמוז התשס"ח

עמוד

736 חוק מידע גנטי (תיקון מס' 3), התשס"ח-2008

742 חוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008

תיקונים עקיפים:

חוק לימוד הובדה, התש"ט-1949 – מס' 31

חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 – מס' 39

חוק מידע גנטי (תיקון מס' 3), התשס"ח-2008*

<p>1. בחוק מידע גנטי, התשס"א-2000¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2 –</p> <p>(1) במקום ההגדרה "בדיקה גנטית להורות" יבוא:</p> <p>"בדיקה גנטית לקשרי משפחה" – בדיקה גנטית לקביעת ממצאים בדבר קשרי משפחה של אדם;</p> <p>(2) אחרי ההגדרה "בדיקה גנטית למחקר" יבוא:</p> <p>"בית דין דתי" – בית דין רבני, בית דין שרעי, בית דין של עדה נוצרית ובית דין דתי דרוזי, כמשמעותם על פי דין;</p> <p>(3) אחרי ההגדרה "קרוב" יבוא:</p> <p>"ראש בית דין דתי" – כל אחד מאלה:</p> <p>(1) לענין יהודים – נשיא בית הדין הרבני הגדול;</p> <p>(2) לענין בני עדה נוצרית – ראש בית הדין הגבוה של אותה עדה נוצרית;</p> <p>(3) לענין מוסלמים – נשיא בית הדין השרעי לערעורים;</p> <p>(4) לענין דרוזים – ראש בית הדין הדתי הדרוזי לערעורים;</p>	<p>תיקון סעיף 2</p>
<p>2. בסעיף 3 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ד) – בטל.</p> <p>3. אחרי סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא:</p> <p>"בדיקה גנטית לקשרי משפחה בלא הסכמת נבדק" (א) 11. א. ציווה בית המשפט לענייני משפחה על עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה בלא הסכמת נבדק לפי סעיף 128, יינתן לנבדק הסבר בדבר אופן עריכת הבדיקה והשפעתה על גופו; הוראות סעיפים 11, 12 (א) ו-25 לא יחולו על בדיקה כאמור.</p> <p>(ב) אין בצו כאמור בסעיף קטן (א) כדי לחייב בעל מקצוע רפואי לעשות פעולה שהנבדק מסרב בפניו לעשייתה;</p>	<p>תיקון סעיף 3</p> <p>הוספת סעיף 11א</p>
<p>4. במקום כותרת פרק ה' יבוא:</p> <p>"פרק ה': עריכת בדיקה גנטית לקטין, לחסוי או לפסול דין, לשם אבחון וטיפול רפואי ולשם מחקר"</p>	<p>תיקון כותרת פרק ה'</p>
<p>5. אחרי פרק ה' לחוק העיקרי יבוא:</p> <p>"פרק ה' 1: עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה</p> <p>א.28. לא תיערך בדיקה גנטית לקשרי משפחה (בפרק זה – בדיקה) אלא לפי צו של בית משפט לענייני משפחה (בפרק זה – בית המשפט), ובהתאם להוראות פרק זה.</p> <p>ב.28. (א) (1) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי פרק זה, אלא אם כן נתן הנבדק את הסכמתו לכך; היה הנבדק קטין, חסוי או פסול דין, נדרשת הסכמת האחראי עליו לעריכתה, ואם מלאו לקטין 16 שנים – נדרשת גם הסכמתו.</p>	<p>הוספת פרק ה' 1</p>

* התקבל בכנסת ביום י"ט בתמוז התשס"ח (22 ביולי 2008), הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 203, מיום כ"ב בשבט התשס"ח (29 בינואר 2008), עמ' 158.

¹ סיח התשס"א, עמ' 62; התשס"ה, עמ' 500.

(2) לא יורה בית המשפט על בדיקה לקטין, לחסוי או לפסול דין אלא לאחר שמיעת עמדתו, בהתאם לגילו ולמידת בגרותו או ליכולותיו, לפי העניין, אלא אם כן שוכנע, מנימוקים שיירשמו, כי שמיעת עמדתו עלולה לפגוע בטובתו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), היה קטין הורה או שנטען לגביו כי הוא הורה (בסעיף קטן זה – קטין הורה), רשאי בית המשפט, מטעמים שיירשמו, הקשורים בטובת הקטין ההורה, להורות על עריכת הבדיקה בלא הסכמת האחראי על הקטין ובלא נוכחותו של האחראי בעת מתן ההסבר לקטין ההורה כאמור בסעיף זה, ובלבד שהקטין ההורה נתן את הסכמתו לעריכת הבדיקה.

בדיקה בעובר 28ג. בלי לגרוע מהוראות פרק זה, לא יורה בית משפט על עריכת בדיקה בחסוי שהוא עובר אלא לאחר ששקל את הצורך בעריכת הבדיקה עוד בתקופת ההריון, והאישה הנושאת את העובר נתנה הסכמה מדעת לעריכת הבדיקה, לאחר שהוסברו לה הסיכונים שבעריכת הבדיקה, לה ולעובר; לא נתנה אישה כאמור את הסכמתה להיבדק, לא יחולו הוראות סעיף 28ח(ב).

צו לעריכת בדיקה בנסיבות מיוחדות 28ד. (א) בכפוף להוראות סעיף 28ה, היתה אמו של קטין, חסוי או פסול דין רשומה במרשם האוכלוסין, על פי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965², כמי שהיתה נשואה, בתוך 300 ימים שלפני יום לידת הקטין, החסוי או פסול הדין, לאדם שממצאי הבדיקה עלולים לשלול את אבהותו או לקבוע את אבהותו של אדם זולתו או היה אדם רשום במרשם כאמור כאביו של קטין, חסוי או פסול דין וממצאי הבדיקה עלולים לשלול את אבהותו או לקבוע את אבהותו של אדם זולתו, לא יורה בית המשפט על עריכת הבדיקה, אלא אם כן שוכנע שיש בעריכתה צורך ממשי הגובר על פגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה.

(ב) בבוא בית המשפט להורות על עריכת בדיקה לפי סעיף קטן (א), יביא בחשבון, בין השאר, שיקולים אלה:

- (1) קיומו של חשש לפגיעה בקטין, בחסוי או בפסול הדין, לרבות לפי דין דתי, כתוצאה מהבדיקה;
- (2) אפשרות לערוך את הבדיקה בדרך שתקבע את קשרי המשפחה כך שהפגיעה בזכויות הקטין, החסוי או פסול הדין, תצומצם או תימנע.

צו לעריכת בדיקה בנסיבות של חשש לממזרות לפי דין תורה 28ה. (א) (1) ראה בית המשפט, בעצמו או לפי טענתו של בעל דין, ולאחר ששמע את עמדת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו בעניין, כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו לפי דין תורה לנישואין של קטין, חסוי, לרבות חסוי שהוא עובר, או פסול דין, עקב חשש לממזרות לפי

² ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

דין תורה, יפנה לנשיא בית הדין הרבני הגדול לקבלת חוות דעתו בעניין החשש האמור ובדבר האפשרות לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה; הפנייה תיעשה בלא ציון שמות ופרטים מזהים.

(2) נשיא בית הדין הרבני הגדול יעביר את חוות דעתו כאמור בפסקה (1) ליועץ המשפטי לממשלה; היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יביא לפני בית המשפט את עמדתו בעניין לאחר שקיבל את חוות הדעת האמורה.

(3) פנה בית המשפט לנשיא בית הדין הרבני הגדול לפי פסקה (1) לעניין בדיקה בחסוי שהוא עובר, יעביר נשיא בית הדין הרבני הגדול את חוות דעתו ליועץ המשפטי לממשלה כאמור באותה פסקה בתוך חמישה ימי עבודה, והיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יביא לפני בית המשפט את עמדתו בעניין לפי פסקה (2) בתוך חמישה ימי עבודה מיום שקיבל את חוות הדעת האמורה.

(4) נוכח בית המשפט, לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו הביא לפניו את עמדתו לעניין עריכת בדיקה כאמור בפסקה (2), כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו של קטין, חסוי, לרבות חסוי שהוא עובר, או פסול דין, כאמור בפסקה (1), וכי אין דרך לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה, לא יורה על עריכת הבדיקה, אלא אם כן מצא כי יש צורך בעריכת הבדיקה לשם מניעת סכנה לחיי אדם או נכות חמורה בלתי הפיכה לאדם.

(ב) ראה בית המשפט כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו לפי דין תורה לנישואין של בגיה, עקב חשש לממזרות לפי דין תורה, וכי אין דרך לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה, לא יורה על עריכת הבדיקה אלא לאחר שהפנה את בעלי הדין ליחידת הסיוע לשם קבלת הסבר בדבר המשמעות של עריכת הבדיקה, לגביו ולגבי קרוביו; בסעיף קטן זה, "יחידת הסיוע" – יחידת הסיוע שהוקמה לפי סעיף 5 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995.³

(א) 128. על אף האמור בסעיף 28ב, רשאי בית המשפט לצוות על עריכת בדיקה, למעט בדיקה לפי סעיף 28ד, גם בלא הסכמת הנברק, אם נוכח כי התקיימו התנאים לעריכתה לפי סעיף 28א, 28ד או 28ה, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

- (1) בית המשפט שוכנע כי יש סיכוי סביר לנכונות טענות המבקש בדבר קשרי המשפחה הנטענים;
- (2) ניתנה לנברק הזדמנות להשמיע את התנגדותו למתן הצו.

בדיקה בלא הסכמת הנברק

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 393.

(ב) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה כאמור בסעיף קטן (א), לקטין, לחסוי או לפסול דין, אם הוא או האחראי עליו לא נתנו את הסכמתם לעריכת הבדיקה, אלא אם כן מינה לו עורך דין או אפוטרופוס לדין אשר ייצגו בהליכים שלפניו, ככל שהקטין, החסוי או פסול הדין אינו מיוצג על ידי עורך דין מטעמו.

(ג) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי סעיף זה אלא בדרך של בדיקה חיצונית; לענין זה, "בדיקה חיצונית" – כל אחת מאלה:

- (1) לקיחת דגימת תאים מחלקה הפנימי של הלחץ;
- (2) לקיחת דגימת רוק;
- (3) לקיחת דגימת שיער לרבות שורשיו, ולמעט שיער מחלקים מוצנעים של הגוף;
- (4) לקיחת דגימה חיצונית אחרת שיקבע השר, בצג, לאחר התייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת המדע.

(ד) ציווה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי הוראות סעיף זה, יכול שהבדיקה תיערך בדרך שאינה בדיקה חיצונית, אם הנבדק נתן את הסכמתו לכך.

אופן עריכת הבדיקה 128.

(א) בלי לגרוע מהוראות כל דין, בדיקה לפי פרק זה תיערך בדרך ובמקום שיבטיחו שמירה מרבית על כבוד האדם, על פרטיותו ועל בריאותו, ובמידה המועטה האפשרית של אי-נוחות.

(ב) בדיקה תיערך אך ורק במכון גנטי או במעבדה לבדיקות גנטיות, בישראל, שהמנהל הכיר בהם, בהודעה ברשומות, לצורך ביצוע בדיקות לפי פרק זה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות כי בדיקה תיערך במעבדה שאינה בישראל, ובלבד ששוכנע כי מתקיימים כל אלה:

(1) אין מכון גנטי או מעבדה לבדיקות גנטיות בישראל שהוכרו לפי סעיף קטן (ב) שניתן לערוך בהם את הבדיקה;

(2) אותה מעבדה מקיימת, בקירוב המרבי, את התנאים לפי הוק זה לדישוי מעבדה לבדיקות גנטיות ולהכרה לצורך ביצוע בדיקות לפי פרק זה;

(3) יש אפשרות, במידת הצורך, לחקור את עורך הבדיקה על אופן עריכתה, ולהבטיח את שמירת הראיות על אופן עריכתה ועל ממצאיה.

סירוב להיבדק 128. (א) סירב אדם להיבדק לאחר מתן צו כאמור בסעיף 128,

יחולו הוראות סעיף 6 לפקודת ביזיון בית משפט⁴; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על קטין, חסוי או פסול דין.

⁴ חוקי אי, כרך א', (ע) 332, (א) 356.

(ב) בית המשפט רשאי להסיק מסירובו של אדם להיבדק כל מסקנה הנראית לו מוצדקת בנסיבות העניין, לרבות בדבר קביעת קשרי המשפחה הנטענים כלפי אותו אדם.

ט28. (א) על אף הוראות סעיף 14, נערכה בדיקה לפי פרק זה, לא יימסרו תוצאותיה אלא לבית המשפט שהורה על עריכתה.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיפים 68(ה) ו-70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁹, רשאי בית המשפט, לאחר שהובאה לפניו עמדת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו בעניין –

(1) לאסור את גילויין או את פרסומן של תוצאות הבדיקה, את גילוי שמו של מי שבעניינו נערכה הבדיקה או כל דבר אחר העשוי להביא לזיהויו, ואת תוכנם של מסמכים שהוגשו לו באותו עניין;

(2) לא לגלות לבעלי הדין, כולם או חלקם, את תוצאות הבדיקה.

ט28. (א) על אף החלטת בית משפט לפי סעיף 28(ב)(1), רשאי בית דין דתי הודן בעניין שבסמכותו על פי כל דין, להורות לבעל דין להגיש לו תוצאות בדיקה שנערכה לפי צו של בית משפט בהתאם להוראות פרק זה, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית הדין, כאמור בסעיף 28; הורה בית דין דתי להגיש לו תוצאות בדיקה כאמור, אין בכך כדי לגרוע מהחלטת בית המשפט לפי סעיף 28(ב)(1) כלפי כל גורם אחר.

(ב) על אף החלטת בית משפט לפי סעיף 28(ב)(2), תוצאות בדיקה שניתנה לגביה החלטת בית משפט כאמור לא יהיו חסויות בפני בית דין רבני הודן בעניינם של בעלי דין בעניין שבסמכותו על פי כל דין, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית הדין, כאמור בסעיף 28; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהחלטת בית המשפט לפי סעיף 28(ב)(2) כלפי בעלי הדין שבעניינם ניתנה.

יא28. לא יעשה אדם שימוש בדגימת DNA ששימשה לבדיקה, או בתוצאות בדיקה, אלא למטרה שלשמה נערכה הבדיקה.

יב28. תוצאות בדיקה שנערכה בלא צו שנתן בית משפט או בית דין דתי לפי פרק זה או שנערכה בניגוד להוראות סעיף 28(ב) או (ג), לא יובאו לפני בית משפט, בית דין דתי או כל ערכאה שיפוטית אחרת, ולא יהיו קבילות כראיה.

יג28. קביעה שקבע בית משפט לפי בדיקה לא תחייב בית דין דתי, וקביעה שקבע בית דין דתי לפי בדיקה לא תחייב בית משפט או בית דין דתי אחר; בסעיף זה, "בית משפט" – כמשמעותו בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

מסירת תוצאות בדיקה, אי-גילוי ואיסור פרסום

העברת תוצאות בדיקה לבית דין דתי

שימוש בדגימת DNA ובתוצאות בדיקה

תוצאות בדיקה שנערכה בלא צו

דינה של קביעה של בית משפט או של בית דין לפי בדיקה

⁹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

תחולת הפרק על כתי הדין הדתיים 28.יד. (א) על אף הוראות סעיף 28א, רשאי גם בית דין דתי, בעניין שבסמכותו על פי כל דין, ליתן צו לעריכת בדיקה בעניין שנדון לפניו, אם כל הנבדקים נתנו את הסכמתם לבדיקה לפי סעיף 28ב והתקיימו כל התנאים האמורים בפרק זה; כל ההוראות החלות על בית המשפט ועל קביעותיו לפי פרק זה יחולו על בית הדין הדתי.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יינתן באישור מראש של ראש בית הדין הדתי הדין בעניין.

העברת תוצאות בדיקה לבית משפט 28.טו. (א) על אף החלטת בית דין דתי לפי סעיף 28ט(ב)(1), רשאי בית משפט להורות לבעל דין להגיש לו תוצאות בדיקה שנערכה לפי צו של בית הדין הדתי בהתאם להוראות פרק זה, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית המשפט, כאמור בפרק זה; הורה בית משפט להגיש לו תוצאות בדיקה כאמור, אין בכך כדי לגרוע מהחלטת בית הדין הדתי לפי סעיף 28ט(ב)(1) כלפי כל גורם אחר.

(ב) על אף החלטת בית דין דתי לפי סעיף 28ט(ב)(2), לא יהיו תוצאות בדיקה כאמור חסויות בפני בית משפט הדין בעניינם של בעלי דין כאמור, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית המשפט, כאמור בפרק זה; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהחלטת בית הדין הדתי לפי סעיף 28ט(ב)(2) כלפי בעלי הדין שבעניינם ניתנה.

המצאה ליועץ המשפטי לממשלה 28.טז. העתק מכל בקשה לעריכת בדיקה לפי פרק זה וכן בקשה להעברת תוצאות בדיקה לפי סעיפים 28 ו-28ט, יומצא ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.

סדרי דין 28.יז. שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין בהליכים לפי פרק זה.

תיקון סעיף 38

בסעיף 38 לחוק העיקרי – 6.

(1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (6) יבוא:

“(7) עורך בדיקה גנטית לקשרי משפחה שלא לפי צו של בית משפט או של בית דין דתי, שניתן לפי פרק ה'1;

(8) מוסר תוצאות בדיקה גנטית לקשרי משפחה בניגוד להוראות סעיף 28ט(א);

(9) מגלה או מפרסם דבר שגילוייו או פרסומו נאסר על ידי בית משפט או בית דין דתי, לפי סעיף 28ט(ב);”;

(2) בסעיף קטן (ג) –

(א) פסקה (1) – תימחק;

(ב) אחרי פסקה 5 יבוא:

“(א5) עושה שימוש בדיגמט DNA או בתוצאות בדיקה גנטית לקשרי משפחה שלא למטרה שלשמה נערכה הבדיקה, בניגוד להוראות סעיף 28יא;”.

- תיקון סעיף 44 7. בסעיף 44 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "וכן רשאי הוא כאמור, ובהסכמת שר המשפטים, להתקין תקנות לעניין תעריפים מרביים לעריכת בדיקות גנטיות לקשרי משפחה לפי פרק ה'1";
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם השר ובאישור ועדת המדע, לקבוע הוראות לעניין אופן התייעוד של מהלך בדיקה גנטית לקשרי משפחה, שמירת תוצאותיה והעברתן לבית משפט לענייני משפחה או לבית דין דתי, לפי הוראות פרק ה'1".
- תחילה 8. תחילתו של חוק זה ארבעה חודשים מיום פרסומו.

יעקב בן-יזרי
שר הבריאות

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק מוסדות חינוך תרבותיים ויחודיים, התשס"ח-2008*

פרק א': הגדרות

1. בחוק זה –
- "חוק לימוד חובה" – חוק לימוד חובה, התש"ט-1949;
- "מוסד חינוך" – בהגדרתו בחוק לימוד חובה;
- "מוסד חינוך תרבותי ויחודי" – מוסד חינוך שלומדים בו תלמידים בכיתות ט' עד י"ב, כולן או חלקן, שניתן בו חינוך שיטתי הנובע מאורח חייה של הקבוצה התרבותית הייחודית הלומדת בו בהתאם למאפייניה הייחודיים, וקיבל הכרה לפי סעיף 2;
- "קבוצה תרבותית ויחודית" – קבוצת אוכלוסייה שיש לה מאפיינים תרבותיים ויחודיים והיא אחת מאלה:
- (1) קבוצת האוכלוסייה החרדית שתלמידיה לומדים בישיבה לימודי קודש לפי ההלכה היהודית;
- (2) קבוצת אוכלוסייה אחרת שקבע השר, בצו, באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת;
- "השר" – שר החינוך.

פרק ב': הכרה במוסדות חינוך תרבותיים ויחודיים ותקצובם

2. (א) אדם המבקש להכיר במוסד חינוך כמוסד חינוך תרבותי ויחודי, רשאי לפנות אל השר בבקשה להכרה, לפי הוראות שקבע השר, באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת (להלן – בקשת הכרה).

* התקבל בכנסת ביום כ' בתמוז התשס"ח (23 ביולי 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 239, מיום כ' בסיוון התשס"ח (23 ביוני 2008), עמ' 350.
י' ס"ח התשי"ט, עמ' 287.

- (ב) השר או מי שהוא הסמיך לכך יכיר במוסד חינוך כמוסד חינוך תרבותי ייחודי אם ראה שהתקיימו בו כל אלה:
- (1) ניתן בו חינוך שיטתי הנובע מאורח חייה של הקבוצה התרבותית הייחודית הלומדת בו בהתאם למאפייניה הייחודיים, ותכנית הלימודים בו ואורח הפעילות במסגרתו אינם נוגדים את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית;
 - (2) לומדים בו תלמידים במספר שלא יפחת ממספר שקבע השר, ומספר שעות הלימודים בו הוא כפי שקבע, והכל בהתחשב במאפייניהם ובצרכיהם המיוחדים של מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים של כל קבוצה תרבותית ייחודית; הוראות לפי פסקה זו ייקבעו באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת;
 - (3) הוא עומד בתנאים למתן רישיון לפי הוראות פרק ג.
- (ג) השר יחליט בבקשת ההכרה ויודיע על החלטתו למבקש בתוך ארבעה חודשים מיום הגשתה.
3. (א) סירב השר לבקשת הכרה, רשאי המבקש, בתוך 45 ימים מיום שהודע לו על הסירוב, לערור על ההחלטה לפני ועדת הערר שמונתה לפי סעיף זה.
- (ב) לכל קבוצה תרבותית ייחודית תוקם ועדת ערר לעניינה, שימנה השר, ואלה חבריה:
- (1) מי שבשיר להתמנות שופט בית משפט מחוזי, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, והוא יהיה יושב ראש הוועדה;
 - (2) נציג משרד החינוך;
 - (3) נציג ציבור מקרב אותה קבוצה.
- (ג) הודעה בדבר מינוי ועדת ערר תפורסם ברשומות.
- (ד) השר, באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, יקבע הוראות לענין סדרי הדין בוועדות הערר.
- (ה) ועדת ערר תהא רשאית ליתן כל החלטה שהשר היה רשאי לתת לפי סעיף 2.
- (ו) החלטת ועדת ערר ניתנת לערעור, בתוך 21 ימים, לפני בית המשפט לעניינים מינהליים.
- (ז) על ועדת ערר לפי סעיף זה יחולו ההוראות לפי חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992², ככל שלא נקבעו לגביה הוראות בחוק זה.
4. נוכח השר כי לא התקיים או חדל להתקיים תנאי מהתנאים לקבלת הכרה כאמור בסעיף 2, רשאי הוא להתרות בכתב במי שקיבל את ההכרה, כי אם לא יקום התנאי בתוך שלושה חודשים מיום ההתראה, רשאי הוא לבטל את ההכרה; על החלטת השר לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 3, בשינויים המחוייבים.
5. (א) השתתפות המדינה בתקציבו של מוסד חינוך תרבותי ייחודי, בכל שנת לימודים, תהיה בשיעור של 60 אחוזים מיהידת המימון בעד כל תלמיד הלומד בו, בסעיף זה, "יהידת מימון" – מימון המדינה בעד תלמיד הלומד במוסד חינוך על-יסודי במסלול לימודים עיוני באותה שנת לימודים.

² ס"ח התשנ"ב, עמ' 90.

(ב) (1) נוסף על הוראות סעיף קטן (א), השתתפות המדינה בתקציבו של מוסד חינוך תרבותי ייחודי, בעד כל תלמיד הלומד בו שהוא ילד בעל צרכים מיוחדים, תהיה, נוסף על יהירת המימון, בשיעור השווה למימון המדינה בעד תלמיד משולב לפי התעריף המזערי של שעת הוראה בחטיבה העליונה.

(2) הוראות פרק ד' לחוק חינוך מיוחד יהולו על שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים במוסד חינוך תרבותי ייחודי, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה: בסעיף 20א, בהגדרה "מוסד חינוך רגיל", במקום האמור בה יקראו "מוסד חינוך תרבותי ייחודי" ובסעיף 20ב(1), במקום האמור בפסקת משנה (ג), יקראו "עובד משרד החינוך שהוא עובד הוראה מתחום החינוך המיוחד".

(3) בסעיף קטן זה –

"חוק חינוך מיוחד" – חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988³;

"ילד בעל צרכים מיוחדים" – ילד בעל צרכים מיוחדים כהגדרתו בחוק חינוך מיוחד, הזכאי לחינוך הינם לפי סעיף 6(א) לחוק לימוד חובה, אשר ועדת שילוב במוסד החינוך התרבותי הייחודי החליטה על זכאותו לתוספת של הוראה ולימוד ולשירותים מיוחדים במוסד החינוך התרבותי הייחודי;

"תלמיד משולב" – כהגדרתו בסעיף 20א לחוק חינוך מיוחד.

פרק ג': רישוי, פיקוח ואכיפה

סימן א': הגדרות

בחוק זה –

6. הגדרות לעניין פרק ג'

"עובד חינוך" – מי שעוסק במוסד חינוך ועיקר עיסוקו בו הוא בהוראה או בחינוך וכן מי שעוסק בפיקוח על הוראה או חינוך;

"עובד שירות" – מי שעוסק במוסד חינוך ואיננו עובד חינוך;

"המנהל הכללי" – המנהל הכללי של משרד החינוך, או סגנו;

"רשות הבריאות" – מי ששר הבריאות מינהו לעניין חוק זה;

"תברואה" של מוסד חינוך – לרבות מצבם התברואי של מבני מוסד החינוך, החצר, הציוד והריהוט שבו, התאורה, ההימום והאוויר, צפיפות התלמידים בחדרי הלימוד ובחדרים אחרים, וכן הציוד המשמש להכנת מזון, כלי האוכל, החסנת מצרכי המזון ואיכותם.

סימן ב': פתיחת מוסד חינוך וקיומו

לא יפתח אדם מוסד חינוך שלומדים בו תלמידים בביתות ט' עד י"ב, כולן או חלקן, שניתן בו חינוך שיטתי הנובע מאורח חייה של הקבוצה התרבותית הייחודית הלומדת בו בהתאם למאפייניה הייחודיים (בפרק זה – מוסד חינוך), ולא יקיימו אלא אם כן יש בידו רישיון לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו ולא יפרסם אדם פתיחת מוסד חינוך אם אין עליו רישיון כאמור (בחוק זה – רישיון).

7. חובה רישיון

(א) בקשה לרישיון תוגש למנהל הכללי, היא תכלול פרטים על העניינים המפורטים בסעיף 13 ויצורפו לה תשריטים של מבני מוסד החינוך ופרטים אחרים שנקבעו בתקנות.

8. בקשה לרישיון

(ב) המנהל הכללי יחליט בבקשה ויודיע על כך למבקש בתוך ארבעה חודשים מיום הגשתה.

³ ס"ח התשמ"ח, עמ' 114.

9. (א) המנהל הכללי יעביר העתקים של הבקשה ושל מצורפותיה להוות דעתן של רשות החינוך המקומית, כמשמעותה בחוק לימוד חובה, ושל הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, כמשמעותה בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, שבתחומן נמצא מוסד החינוך שהבקשה מתייחסת אליו.
- (ב) רשות החינוך המקומית והוועדה המקומית לתכנון ולבניה יעבירו את חוות דעתן למנהל הכללי בתוך חודשיים מיום קבלת ההעתיקים כאמור.
10. (א) המנהל הכללי יעביר העתק של הבקשה ושל מצורפותיה לרשות הבריאות, ולא ייתן רישיון אלא לאחר שרשות הבריאות אישרה כי אין היא מתנגדת למתן הרישיון מבחינת התברואה.
- (ב) רשות הבריאות תעביר את החלטתה למנהל הכללי בתוך חודשיים מיום קבלת העתק הבקשה.
11. לא ייתן המנהל הכללי רישיון לחבר בני אדם אלא אם כן הוא תאגיד.
12. לא ייתן המנהל הכללי רישיון לאדם שהורשע בעבירה שיש עמה קלון או שיש בה כדי לפגוע בביטחון המדינה, או כל עוד מתנהלת נגדו לפי חוק חקירה על עבירה כאמור, לא ייתן המנהל הכללי רישיון לתאגיד אם מי שבידו השליטה עליו הורשע בעבירה כאמור או כל עוד מתנהלת נגדו חקירה כאמור.
13. (א) לא ייתן המנהל הכללי רישיון אלא אם כן הוא סבור כי תובטח רמה נאותה בהתאם לתקן ולנהוג בסוג מוסד החינוך שהבקשה מתייחסת אליו בעניינים המפורטים להלן:
- (1) מבני מוסד החינוך והגישה אליהם, החצר, מספר הכיתות והדרי הלימוד, הספח והשירות;
 - (2) תנאי הבטיחות במוסד החינוך;
 - (3) הריהוט והציוד של מוסד החינוך;
 - (4) הבסיס הכספי לקיום מוסד החינוך.
- (ב) במתן החלטתו בדבר העניינים המפורטים בסעיף קטן (א), יתחשב המנהל הכללי בסוג מוסד החינוך ובגילם ובצורכיהם של התלמידים, הכל בהתאם לכללים שהתקין השר לאחר התייעצות עם ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת.
14. המנהל הכללי רשאי להתנות את מתן הרישיון בתנאים שיש לקיימם מראש, ורשאי הוא לקבוע ברישיון תנאים שיש לקיימם אחרי נתינתו.
15. רישיון יכול שיהא קבוע או לתקופה שתיקבע בו ושלל תפחת משנת לימודים אחת.
16. לא יועבר רישיון מאדם לאדם אחר, אלא באישורו של המנהל הכללי, בקשה לאישור תכלול את הפרטים שנקבעו בתקנות.
17. (א) סירב המנהל הכללי ליתן רישיון או לאשר העברתו לאחראי המבקש, בתוך 21 ימים מהיום שהודע לו על הסירוב, לערור על ההחלטה לפני ועדת ערר שמונתה לפי סעיף זה.
- (ב) שר החינוך ימנה ועדת ערר לרישיון המורכבת משלושה אלה:
- (1) מי שכשיר להיות שופט בית משפט מחוזי, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, והוא יהיה יושב ראש הוועדה;
 - (2) שני חברים אחרים שלפחות אחד מהם אינו עובד המדינה.
- (ג) הודעה בדבר מינוי ועדת הערר לרישיון תפורסם ברשומות.

⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

- (ד) השר יקבע הוראות לענין סדרי הדין של ועדת הערר לרישיון.
(ה) ועדת הערר לרישיון תהא רשאית ליתן כל החלטה שהמנהל הכללי היה רשאי לתת לפי סימן זה.
- (ו) החלטת ועדת הערר לרישיון ניתנת לערעור לפני בית משפט לעניינים מינהליים.
18. ביטול רישיון
(א) נוכח המנהל הכללי כי לא התקיים או חדל להתקיים תנאי מהתנאים שבמילויים הותנה רישיון, רשאי הוא להתרות בכתב בבעל הרישיון, כי אם התנאי לא יקיים בתוך שלושה חודשים מיום ההתראה, רשאי הוא לבטל את הרישיון.
(ב) על החלטת המנהל הכללי יחולו הוראות סעיף 17, בשינויים המחוייבים.
- סימן ג': העסקת עובדים במוסד החינוך
19. העסקת עובד חינוך
לא יעסיק אדם עובד חינוך אם התקיים בו אחד מאלה:
(1) העובד הורשע בעבירה שיש בה כדי לפגוע בביטחון המדינה;
(2) העובד הורשע בעבירה אחרת שיש עמה קלון והמנהל הכללי סבור כי לאור הרשעה זו אין העובד ראוי לשמש עובד חינוך;
(3) יש בהתנהגותו של העובד משום השפעה מזיקה על תלמידים.
20. הגשת רשימה של עובדי חינוך
לענין סעיף 19, בכל שנת לימודים, במועד ובדרך שנקבעו בתקנות, ימסור בעל רישיון למנהל הכללי או מי שהוא הסמיך לכך, רשימה של עובדי החינוך המועסקים במוסד החינוך.
21. דרישה לפטר עובד חינוך
(א) המנהל הכללי רשאי לדרוש מאת בעל רישיון שיפטר מיד עובד חינוך אם נתקיים לגביו אחד מאלה:
(1) העובד הורשע בעבירה שיש בה כדי לפגוע בביטחון המדינה;
(2) העובד הורשע בעבירה אחרת שיש עמה קלון והמנהל הכללי סבור כי לאור הרשעה זו אין להעסיקו במוסד החינוך;
(3) הוכח למנהל הכללי שיש בהתנהגותו של העובד משום השפעה מזיקה על תלמידים.
(ב) בעל הרישיון חייב לציית לדרישת המנהל הכללי לפי סעיף זה.
22. הזדמנות להשמיע טענות לעובד חינוך
לא ידרוש המנהל הכללי לפטר עובד חינוך כאמור בסעיף 21 אלא לאחר שנתן לעובד הנוגע בדבר הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיו.
23. ערר – עובד חינוך
עובד חינוך הרואה את עצמו נפגע על ידי דרישה לפטר כאמור בסעיף 21, רשאי לערור על כך, בתוך 21 ימים מהיום שהודע לו על הדרישה, לפני השר.
24. הגשת רשימה של עובדי שירות
בכל שנת לימודים, במועד ובדרך שנקבעו בתקנות, ימסור בעל רישיון למנהל הכללי או למי שהוא הסמיך לכך רשימה של עובדי השירות המועסקים במוסד החינוך.
25. דרישה לפטר עובד שירות
(א) המנהל הכללי רשאי לדרוש מאת בעל רישיון שיפטר מיד עובד שירות אם נתקיים לגביו אחד מאלה:
(1) העובד הורשע בעבירה שיש בה כדי לפגוע בביטחון המדינה;
(2) העובד הורשע בעבירה אחרת שיש עמה קלון והמנהל הכללי סבור כי לאור הרשעה זו אין להעסיקו במוסד החינוך;
(3) הוכח למנהל הכללי שיש בהתנהגותו של העובד משום השפעה מזיקה על תלמידים.
(ב) בעל הרישיון חייב לציית לדרישת המנהל הכללי לפי סעיף זה.

26. לא ידרוש המנהל הכללי לפטר עובד שירות כאמור בסעיף 25 אלא לאחר שנתן לעובד הזדמנות להשמיע טענות לעובד שירות אצילת סמכויות
27. המנהל הכללי רשאי לאצול לאחר את סמכויותיו לפי סעיפים 25 ו-26.
28. עובד שירות הרואה את עצמו נפגע על ידי דרישה לפטרו כאמור בסעיף 25, רשאי לערור על כך בתוך 21 ימים מהיום שהודע לו על הדרישה, לפני הש
29. לא יועסקו רופא או אחות במוסד חינוך אלא באישור רשות הבריאות.
30. (א) לא יעסיק אדם עובד חינוך או עובד שירות אלא אם כן יש בידי העובד אישור מאת רשות הבריאות כי אין לה התנגדות להעסקתו מבחינה בריאותית.
(ב) רשות הבריאות רשאית לסייג אישור לפי סעיף קטן (א) או להגביל את תקופת תוקפו.
(ג) שר הבריאות רשאי להתקין תקנות בדבר בדיקות רפואיות של עובדים לענין האישור לפי סעיף זה.

סימן ד': הוראות כלליות

31. המנהל הכללי יאשר מפעם לפעם, בהתחשב בסוג מוסד החינוך ובאופיו, את שכר הלימוד של מוסד החינוך וסדרי גבייתו.
32. בעל רישיון יודיע למנהל הכללי על כל שינוי שחל בפרטים שנכללו בבקשה לרישיון או במצורפותיה.
33. המנהל הכללי או מי שמינה לכך וכן רשות הבריאות רשאים בכל עת סבירה להיכנס למוסד חינוך ולחצרו כדי לברר אם קוימו הוראות פרק זה, התקנות לפיו ותנאי הרישיון; ורשאים הם לדרוש מבעל הרישיון או ממנהל מוסד החינוך כל ידיעה הדרושה להם לשם מילוי תפקידם לפי פרק זה.
34. המנהל הכללי או רשות הבריאות רשאים לדרוש מבעל רישיון, בהודעה בכתב, לתקן בתוך מועד סביר כל ליקוי בענין הנוגע למוסד החינוך או לתברואה בו, אם נראה להם כי התיקון דרוש כדי לקיים הוראות חוק זה, התקנות לפיו או תנאי הרישיון; בעל הרישיון חייב למלא אחרי דרישה כאמור בתוך המועד הנקוב בה.
35. (א) המנהל הכללי רשאי לצוות בכתב על סגירת מוסד חינוך אם נוכח שנתקיים אחד מאלה:

(1) מוסד החינוך מתנהל בלא רישיון;

(2) בעל הרישיון סירב לפטר עובד חינוך כשנדרש לעשות כן לפי סעיף 21(ב);

(3) לא קוימה דרישתה של רשות הבריאות לתקן ליקויים לפי סעיף 34;

(4) במוסד החינוך מתנהלת או נסבלת הסתה נגד המדינה.

(ב) נוכח המנהל הכללי כי במוסד החינוך הופר איסור ההפליה כאמור בסעיף 5 לחוק זכויות התלמיד, התש"ס-2000, רשאי הוא לצוות בכתב על סגירתו, לאחר שדרש מבעל הרישיון בכתב לתקן את ההפרה בתוך מועד סביר, ולאחר שהזהירו כי אי-מילוי דרישה זו יגרור הוצאת צו לסגירת מוסד החינוך.

(ג) צו הסגירה יישלח בדואר רשום או על ידי שליח אל בעל הרישיון או אל מי שמנהל מוסד חינוך בלא רישיון.

⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 42.

- (ד) צו סגירה ייכנס לתוקפו בתום 30 ימים מיום מסירתו כאמור בסעיף קטן (ג), זולת אם נקבע בו מועד מאוחר יותר לכך, והוא יעמוד בתוקף עד אשר יבוטל על ידי המנהל הכללי או על ידי בית המשפט.
36. (א) העובר על הוראות סעיף 7 או אינו מקיים צו סגירה לפי סעיף 35, דינו – מאסר שנה.
- (ב) העובר על הוראות סעיפים 16, 19, 21(ב), 25(ב), 29 או 30, דינו – מאסר שישה חודשים.
- (ג) מי שאינו מקיים במועדה דרישה לתיקון ליקויים לפי סעיף 34 או עובר על הוראה אחרת של חוק זה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.⁶
- (ד) הוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט שאליו הוגש כתב האישום לצוות על סגירתו של מוסד החינוך עד לסיום המשפט.
- (ה) בית המשפט רשאי, נוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על סגירתו של מוסד החינוך.
- (ו) מי שאינו מקיים צו סגירה לפי סעיף זה, יחולו עליו הוראות סעיף 6 לפקודת ביזיון בית משפט.⁷
37. פקודת החינוך [נוסח חדש], התשל"ח-1978,⁸ וחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969,⁹ לא יחולו על מוסד חינוך שחוק זה חל עליו.

פרק ד': הוראות שונות

38. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
39. תחילתו של חוק זה ביום א' בתשרי התשס"ט (30 בספטמבר 2008) (להלן – יום התחילה) ואולם מוסד חינוך קיים שקיבל מימון מהמדינה ערב פרסומו של חוק זה, רשאי להמשיך ולקבל מימון כאמור עד המועד המוקדם מבין אלה: תום שנה מיום התחילה או מועד ההחלטה בבקשת ההכרה שלו, שתוגש בתוך 90 ימים מיום התחילה, ובלבד שהגיש הצהרה חתומה בידי מי שמורשה לכך מטעם המוסד עד יום א' באלול התשס"ח (1 בספטמבר 2008). כי תוגש בקשת הכרה כאמור, הוראה זו תחול גם לגבי מימון שקיבל מוסד כאמור בעד ילדים בעלי צרכים מיוחדים כהגדרתם בחוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988; בסעיף זה, "מוסד חינוך קיים" – מוסד חינוך שלומדים בו תלמידים בכיתות ט' עד י"ב, כולן או חלקן, וניתן בו חינוך שיטתי הנובע מאורח חייה של הקבוצה התרבותית הייחודית הלומדת בו בהתאם למאפייניה הייחודיים.
40. תקנות ראשונות לפי סעיף 2(א) ו-2(ב) יובאו לאישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, עד יום א' באלול התשס"ח (1 בספטמבר 2008).
41. בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949,¹⁰ בסעיף 5, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) הורים של ילדים או של נערים, וכן והנערים עצמם, הלומדים באופן סדיר במוסד חינוך תרבותי ייחודי כהגדרתו בחוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008,¹¹ יהיו פטורים מן החובות המוטלות עליהם לפי סעיף 4."

⁶ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁷ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 352 (א) 356.

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 31, עמ' 607.

⁹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 180.

¹⁰ ס"ח התש"ט, עמ' 287; התשס"ח, עמ' 200.

¹¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 736.

42. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000,¹² בתוספת השנייה, אחרי פרט 13 יבוא:
"14) ערעור לפי סעיפים 3(ו), 4 ו-17(ו) לחוק מוסדות הינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008".

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים – מס' 39

יולי תמיר
שרת החינוך

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרט
נשיא המדינה

¹² ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשס"ח, עמ' 730.

